

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۹۴۰۵ دقیقه

نام آزمون: فارسی عمومی دوازدهم

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰

۱ کدام یک از ابیات و عبارات «گروه الف» با آرایه‌های «گروه ب» ارتباط دارد؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)

ردیف	«الف»	«ب»
۱	هرچه موجودند از روحانی و جسمانی، طالب کمالند.	حس آمیزی
۲	به دستور فرمود تا ساروان	اسلوب معادله
۳	عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را	تضاد
۴	از شامۀ قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست.	حسن تعلیل
		جناس

۲ آرایه مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید.

«عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را»
 «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست»

۳ در سروده «و نخستین احساس عشق را در جایی می‌جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است».

الف) نوع زمان فعل «آمده است» را بنویسید. ب) ترکیب «احساس عشق» وصفی است یا اضافی؟

۴ نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید.

الف) منطق الطیر: ب) داستان کباب غاز:

ج) فی حقیقة العشق: د) قصه شیرین فرهاد:

۵ هر یک از بیت‌های ردیف «اول»، با کدام یک از مفاهیم ردیف «دوم»، متناسب است؟ آنها را به هم ربط دهید. (در ستون «دوم»، یک مفهوم اضافی

است.)

ردیف دوم	ردیف اول
۱ بیان نابسامانی‌های جامعه	الف سیاهش بدو گفت انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار
۲ ابراز خشم بر دشمن	ب گفت: مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست
۳ بیگانه‌ستیزی	ج شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف
۴ تقدیرگرایی	د خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران گنش آن خانه که بیت‌الحزن است
۵ بیان دشواری‌های راه عشق	

۶ هر بیت زیر یادآور کدام وادی از هفت وادی است؟

الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است «عطار»

ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همت پست کی رسد به فراز؟ «سنایی»

پ) چشم بگشا به گلستان و بین / جلوه آب صاف در گل و خار «هاتف اصفهانی»

۷ با توجه به عبارت زیر، «باز» نماد چه کسانی است؟

«آنگاه باز شکاری چنین گفت: «من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان جا گرفته‌ام. پیوسته با آنان بوده‌ام چه جای آن است که من دست شاهان بگذارم

و در بیابان‌های بی‌آب و علف در جست‌وجوی سیمرغ سرگردان شوم؟»

۸ عبارت زیر چند جمله دارد؟

«لحظه عزیز و شورانگیزی بود؛ لحظه‌ای که هر سال از نخستین دم بهار، بی‌صبرانه چشم به راهش بودیم و تابستان وصال، امیدبخش و مهربان می‌آمد.»

۹ در سروده «اما خنده‌ات که رها می‌شود / و پروازکنان در آسمان مرا می‌جوید / تمامی درهای زندگی را / به رویم می‌گشاید».

الف) ترکیب «درهای زندگی»، یک اضافه استعاری است یا تشبیهی؟

ب) مفهوم کنایه «در به روی کسی گشودن» را بنویسید.

۱۰) در هریک از موارد زیر، مفهوم بخش‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) در اواخر عمر با بنده مألوف بودند و کاسه کوزه یکی شده بودیم.

ب) پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم.

۱۱) در جمله مرکب زیر، جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید.

«من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است.»

۱۲) آرایه متناسب با قسمت مشخص شده را از کمانک مقابل انتخاب کنید.

الف) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. (تشبیه / استعاره)

ب) از جمله نام‌های حسن، یکی جمال است و یکی کمال. (سجع / موازنه)

ج) یکی دشت با دیدگان پر ز خون که تا او کی آید ز آتش برون (ایهام / مجاز)

د) صدای توپخانه، صدای خشک کلاش را در خود هضم می‌کرد. (متناقض‌نما / حسن آمیزی)

۱۳) با توجه به سروده زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید.

«بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او شغاد، آن نابردار بود / که درون چه نگه می‌کرد و می‌خندید / و صدای شوم و نامردانه‌اش در چاهسار گوش می‌پیچید»

الف) واژه «شغاد» نقش تبعی «بدل» دارد.

ب) در این سروده، «چاهسار گوش»، یک ترکیب اضافی و «آن چاه» یک ترکیب وصفی است.

۱۴) با توجه به سروده «آن‌گاه که پاهایم می‌روند و بازمی‌گردند / نان را، هوا را، روشنی را، بهار را، از من بگیر / اما خنده‌ات را هرگز / تا چشم از دنیا

نبندم»

الف) یک نمونه آرایه تضاد بیابید. (ب) مفهوم کنایه «چشم از دنیا نبندم»، چیست؟

۱۵) در هریک از موارد زیر، یک نادرستی املائی بیابید و درست آن را بنویسید.

الف) همچنان که می‌توانست او، اگر می‌خواست، / کان کمندِ شصت خم خویش بگشاید / و بیاندازد به بالا...

ب) در کتل و گردنه یک دوجین شکم و روده، مراحل مضق و بلع و هضم و تحلیل را پیموده است.

۱۶) عبارت زیر را با توجه به موارد «الف» و «ب» بررسی کنید.

آن شب نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته‌بودم و به نظاره آسمان رفته‌بودم.

الف) نوع جمله‌ها ب) نقش دستوری واژه‌های مشخص شده

۱۷) عبارت زیر، یادآور کدام مَثَل است؟

«از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

۱۸) «گذر سیاوش از آتش» را با مضمون بیت زیر مقایسه کنید.

آتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودی است گو می‌ترس از آن (مولوی)

۱۹) برای واژه «آخته» دو معادل معنایی بنویسید.

۲۰) مفهوم نشانه «ان» را در واژه‌های زیر بنویسید.

۱- بهاران:

۲- خاوران:

۳- بابکان:

۴- خندان:

۲۱) در کدام بیت آرایه «حسن تعلیل» دیده می‌شود؟ توضیح دهید.

الف) تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند

ب) تو مشّت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس‌افکند

۲۲) در کدام یک از گزینه های زیر «استعاره» وجود ندارد؟

- الف) این مرغان الماس پر از غیب سر بر می زنند.
ب) آن چه در کویر زیبا می روید، خیال است.
ج) نگاه های اسیرم را همچون پروانه های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرم رها می کنم.
د) امسال که رفتم دیگر سر به آسمان بر نکردم.

۲۳) در نوشته «بدان که از جمله نام های حُسن یکی «جمال» است و یکی «کمال». و هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند. و هیچ کس نیینی که او را به جمال میلی نباشد».

- الف) یک مورد حذف فعل بیابید و بنویسید.
ب) نقش واژه مشخص شده را تعیین کنید.
۲۴) با توجه به ابیات و عبارات زیر، معنی و مفهوم واژه های مشخص شده را بنویسید.
الف) آهسته و با تأنی پیش حسین (ع) آمد.
ب) در سرتاسر قلمرو خود، چاووش در داد.
پ) در چهل سالگی پشت قاش زین نشستم.
ت) در ناحیه ی شقیقه اش یک سوراخ دیده می شد.
ث) اصلا ن گاری اش را شسته بود و داشت مال بندها را محکم می کرد.
ج)

وسعت ملک لامکان بینی

از مضیق حیات در گذری

خویشتن گم کرد با او خوش به هم

دست درکش کرد با آتش به هم

۲۵) اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید:

- الف) چوک ز شاخ درخت خویشتن آویخته
ب) گم بود در عمیق زمین شانه ی بهار
پ) آری اکنون تهمتن با رخس غیرت مند / در بُن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود.
ت)

بخروش چو شیر شرزه ارغند

بگری چو ازدهای گرز

- ث) شیخ بو عبدالله بشکست و با خویش رسید و داست که ترکی عظیم از وی در وجود آمد.
۲۶) با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید.

«نامه را معلّم کلاس سوّم، برایم نوشته بود؛ به یاد گذشته ها و خاطرات پاریز».

- الف) در گروه اسمی «معلّم کلاس سوّم»، «هسته» کدام کلمه است؟
ب) نوع «وابسته وابسته» این گروه اسمی را بنویسید.
پ) کدام واژه نقش «تبعی» دارد؟

۲۷) معنی و مفهوم هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

- الف) نان را از من بگیر اگر می خواهی / هوا را از من بگیر، اما / خندهات را نه
ب)

هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت

در دفتر زمانه فتد نامش از قلم

پ

چنین است سوگند چرخ بلند

که بر بی‌گناهان نیاید گزند

ت

آن که او را شناسد، دوری او را تحمل نتواند کرد و آن که بدو رو آرد، بدو نتواند رسید.

ث

شش دانگ حواسم پیش مصطفی است که نکند بوی غاز چنان مستش کند که دامنش از دست برود.

ج

پردهٔ ناموسِ بندگان به گناهِ فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای مُنکر نُبرد.

۲۸

در گروه کلمات زیر، غلط‌های املایی را بیابید و درست آنها را بنویسید.

«ثانت و یاری - عزم و اراده - طاقت و تحمّل - سدر مجلس - استغنا و بی‌نیازی - ذوال و نابودی - وجه ذاد - کوه قاف - دشمنی و مخاصمت»

۲۹

با توجه به متن درس، هریک از پرندگان زیر، نماد چه کسانی هستند؟

بلبل: (.....)

باز: (.....)

سیمرغ: (.....)

مرغان: (.....)

۳۰

کدام یک از ابیات زیر مفهوم مشترک دارند؟ مفهوم مشترک را بنویسید.

الف) سخن گفته دگر باز نیاید به دهن	اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد
ب) سخندان پرورده، پیر کهن	بیندیشد آن‌گه بگوید سخن
پ) اول اندیشه وانگهی گفتار	پای‌بست آمده است و پس، دیوار
ت) سخن تا نگویی، به دینار مانی	ولیکن چو گفتی، پیشیزی مسینی

۳۱

هریک از ابیات زیر، یادآور کدام وادی از هفت وادی هستند؟

الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا	هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است
ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟	همّت پست کی رسد به فراز؟
پ) چو با دریا گرفتی آشنایی	مجرد شو، ز سر برکش تو دویی
ت) درین میدان همی خور زخم، چون تو	فتاده در خم چوگان چو گویی

۳۲

در متن زیر، تمام آرایه‌های کدام گزینه درست است؟

«دیدم ماشاءالله، قدش دراز و تک و پوزش کربه‌تر شده است. گردنش مثل گردن همان غاز مادرمرده‌ای بود که در همان ساعت در دیگ مشغول کباب شدن بود؛ مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کمیاب و شیء عجّاب بودم که عیالم هراسان وارد شد، گفت: «خاک به سرم، مرد حسابی، اگر این غاز را برای مهمان‌های امروز بیاوریم، برای میهمان‌های فردا از کجا غاز خواهی آورد؟»

الف) تشخیص، کنایه، تضمین

ب) تلمیح، تشبیه، کنایه

پ) تشخیص، حسن تعلیل، کنایه

۳۳

مفهوم مشترک آیه «وَمَا رَمَيْتْ إِذْ رَمَيْتْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى» با بیت زیر چیست؟

«ز یزدان دان، نه از ارکان، که کوتاه دیدگی باشد / هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد»، منظور از قسمت‌های مشخص شده چیست؟

۳۴

در بیت «هر که جز ماهی، ز آبخش سیر شد / هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد»، منظور از قسمت‌های مشخص شده چیست؟

۳۵

مفهوم «برتری عشق و ارزشمندی آن نسبت به هر چیز دیگر» در کدام گزینه یافت می‌شود؟

الف) روزها گر رفت گو رو باک نیست	تو بمان، ای آن‌که جز تو پاک نیست
ب) هر که جز ماهی ز آبخش سیر شد	هر که بی‌روزی است روزش دیر شد

۳۶

در بیت زیر، آرایه‌های «کنایه، استعاره، جناس و تکرار» را مشخص کنید.

«هر که جز ماهی، ز آبخش سیر شد / هر که بی‌روزی است روزش دیر شد»

۳۷) آرایه‌های بیت «آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد، نیست باد» در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) استعاره - تشبیه - جناس تام - واج آرایی

ب) تشبیه - استعاره - جناس ناقص - واج آرایی

پ) تضاد - جناس تام - تشخیص - تشبیه

۳۸) آرایه‌های بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) استعاره - جناس - پارادوکس - تمثیل - تلمیح

ب) کنایه - تشبیه - اسلوب معادله - آدم‌نمایی - واج آرایی

پ) کنایه - متناقض‌نما - مجاز - تشخیص - اسلوب معادله

۳۹) نقش دستوری کدام یک از واژه‌های مشخص شده با بقیه متفاوت است؟ توضیح دهید.

«من به هر جمعیتی نالان شدم

هر کسی از ظن خود شد یار من

۴۰) معنی «را» در کدام گزینه متفاوت است؟

الف) لیک چشم و گوش را آن نور نیست

ب) دل و جان فدای رویت، بنما عذار، ما را

پ) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را

ت) که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را

۴۱) آرایه‌های ادبی را در بند «نهم» درس مشخص کنید.

۴۲) مفهوم مشترک دو بیت زیر، بیانگر کدام اصطلاح عرفانی است؟

«امید تو بیرون بُرد از دل همه امید»

«پاسبان حرم دل شده‌ام، شب همه شب

۴۳) مفهوم کلی بیت زیر چیست؟ بیت چند جمله دارد؟

«محو او گشتند آخر بر دوام

۴۴) در ترکیب‌های اضافی زیر «تشبیه‌ها» را مشخص کنید.

«کلید گنج مروارید - حدیث آشنا - چاهسار گوش - چاه غدر - چاه پستان - گلیم تیره‌بختی - قصه درد - آتشین پیغام - کتاب عشق - صدف عنایت -

بنات نبات - پرده زمردین - مهد زمین»

۴۵) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.

الف) رخس آن طاق عزیز، آن تایی بی‌همتا

ج) مرد نقال از صدایش ضجه می‌بارید

ه) آیا میزبانی بود یا تزویر

۴۶) با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:

«بیامد دوصد مرد آتش فروز

دمیدند گفتی شب آمد به روز»

الف) در مصراع اول «هسته و نوع وابسته‌های گروه نهادی» را مشخص کنید.

ب) «شب آمد به روز» چه معنی می‌دهد؟

ج) واژه «گفتی» چه معنایی دارد؟

۴۷) در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

ناگهی پای وجودش به گل عجل فرو رفت و دود فراغ از دودمانش برآمد. روزها بر سر خاکش مجاورت کردم و ز جمله بر فراغ او گفتم:

کاش کان روز که در پای تو شد خار عجل

دست گیتی بزدی تیغ هلاکم بر سر

۴۸) در متن زیر غلط‌های املائی را بیابید و اصلاح کنید.

«ذکر سه وجه است. ذکرى است به زبان و دل از آن غافل و این ذکر عادت بود و ذکرى است به زبان و دل حاضر، این ذکر طلب صواب بود و ذکرى

است که دل را به ذکر گرداند و زبان را گنگ کند غدر این ذکر کس نداند جز خدای تعالی.»

۴۹) معنی و مفهوم واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) نی حریف هر که از یاری برید

ب) پرده‌هایش پرده‌های ما درید

ج) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست

د) در غم ما روزها بی‌گاه شد

۵۰) در عبارت زیر «حذف» و «نوع» آن را مشخص کنید.

(بدان که از جمله نام‌های حُسن یکی «جمال» است و یکی «کمال» و هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال‌اند.)

۵۱) نمودار درختی گروه اسمی: «کار بسیار راحت» چگونه ترسیم می‌شود؟

۵۲) چرا شاعر در بیت زیر، مخاطب را به «باران» دعوت می‌کند و باران نماد چیست؟

«غرق غباریم و غربت با من بیا سمت باران / صد جویبار است اینجا در انتظار من و تو»

۵۳) آرایه‌های مشخص شده در بیت زیر را بیابید.

صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نیاش نام نهادند

الف) تشبیه: (ب) تشخیص:

ج) حُسن تعلیل: (د) تناسب:

ه) اغراق: (و) مجاز:

۵۴) معنی ساده و روان عبارت زیر را بنویسید.

«از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار به مار غاشیة حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

۵۵) مفهوم مخالف مصراع اول بیت «چو خواهی که نامت رود بر زبان / مکن نام نیک بزرگان نمان» در گزینهٔ «دو» نیز آمده است.

الف) درست است.

ب) نادرست است.

۱: زیر فلک نیست هیچ جنس و گر هست هست به نوعی ز دهر نام شکسته

۲: هر که در مهتری گذارد گام زین دو نام آوری بر آورد نام

۳: در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت

۵۶) در بیت «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» چه واژه‌ای، در کدام نقش دستوری و به چه قرینه‌ای حذف شده است؟

الف) من، در نقش «نهاد»، به قرینهٔ لفظی محذوف است.

ب) دل، در نقش «نهاد»، به قرینهٔ لفظی محذوف است.

پ) دل، در نقش «مفعول»، به قرینهٔ معنوی محذوف است.

۵۷) بیت «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» چند جمله دارد؟ مشخص کنید.

۵۸) در بیت «نالۀ مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است» جمله‌ها را مشخص کنید.

۵۹) ابیات زیر را کامل کنید.

۱- ای بی‌خبر بکوش که شوی تا راهرو نباشی کی شوی؟

۲- در مکتب پیش ادیب عشق هان بکوش که روزی پدر شوی

۳- خواب و خورت ز مرتبهٔ خویش دور کرد آنکه رسی به خویش که شوی

۶۰) ترکیب‌های اضافی بیت زیر را مشخص کنید.

«گر نور عشق حق به دل و جان او فتد / باله کز آفتاب فلک خوبتر شوی»

۶۱) در بیت زیر، یک عبارت کنایی بیابید و مفهوم آن را بنویسید.

«گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی / گفت: جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست»

۶۲) معنی واژه‌های مشخص شده را در متن زیر بنویسید.

دایة ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مه‌د زمین پی‌رورد. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته.

۶۳) جدول زیر را به کمک درس اول (مقدمه گلستان سعدی) کامل کنید.

معنا	واژه معادل
بلند	
برتر	
افزونی	
فرمانروا	
خوشبو	
برگزیده	

۶۴) مصراع دوم بیت زیر را به دو شکل معنی کنید.

ملکا ذکر تو گویم که تو پاکتی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راهنمایی

۶۵) آرایه‌های «حس آمیزی و تشخیص» را در بیت زیر مشخص کنید.

هر سال چو نوبهار خرم / بیدار شود ز خواب نوشین
تا باز کند به روی عالم / دیباچه خاطرات شیرین

۶۶) معنی واژه «محضر» را در عبارت‌های زیر بنویسید.

الف) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند / در دادگاه عشق رگ گردنت گواه
ب) خروشید و برجست لرزان ز جای / بدرید و بسپرد محضر به پای
ج) هفته‌ها در دام تب چون صید ماند / محضرش خالی ز عمرو زید ماند

۶۷) در متن زیر، غلط‌های املایی را بیابید و اصلاح کنید.

«نگذارید هیچ تمایل و خاسته‌ای بر شما مسلط شود. توپخانه شروع کرده بود و صدای محیب آن صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هزم می‌کرد.»

۶۸) مفهوم کنایی «جلوی کسی در آمدن» را بنویسید.

(تبریز - خوارزمی)

۶۹) «کتابه چیزی را کشیدن» کنایه از چیست؟

(تهران - حضرت زهرا (س))

۷۰) معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید.

الف) در خبر است از صفوت آدمیان.

ب) آن چاکر را لت زدی.

پ) از بس میل گرفت نصف تنش لمس شد.

ت) بانگ و هزاهز و غریو برخواست.

ث) این چه ژاژ است و چه کفر است و فشار؟

ج) کبوتران در مطاوعت وی روزگار گذاشتندی.

چ) در چهار سالگی پشت قاش زین نشستم.

ح) بار امانت عاشقانه در سفت جان کشد.

۷۱) با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید.

روزها گر رفت، گو رو، باک نیست / تو بمان، ای آن که چون تو پاک نیست
هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است، روزش دیر شد

الف) در مصراع دوم بیت اول خطاب شاعر به چه کسی است؟

ب) منظور از «ماهی» چیست؟

پ) با در نظر گرفتن معنی بیت دوم، مفهوم بخش مشخص شده را بنویسید.

۷۲) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.

- الف) مدتی با قفلش کند و کو کردیم.
- ب) این سر به مهر نامه، بدان مهربان رسان.
- پ) غمی به قدمت تاریخ درد انسان داشت.
- ت) محمد (ص) روز به روز لاغرتر می شد و فکرش شعله های بلندتری می گرفت.
- ث) ز نیرنگ زالی بدین سان دُرست.
- ج) هم در آن، پا برهنه جمعی را / پای بر فرقِ فرقدان بینی.
- چ) رضاخان: این قدر مهممل گفت که سر رشته ی امور از دستمون رفت.
- ح) خداوند چون اصناف موجودات می آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.
- خ) آن چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است، من این زر نپذیرم و در عهده ی این نشوم.
- د) به خاطر داشتیم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیهٔ اصحاب را. چون برسیدم، بوی گُلَم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.
- ذ) سیاد گرازان به تگ ایستاد، تا ایشان را در ضبط آرد و کبوتران اضطرابی می کردند و هر یک خود را می کوشید.

۷۳) با توجه به ابیات به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد
ب) من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بدحلالان و خوش حالان شدم

الف) در کدام بیت جناس تام وجود دارد؟

ب) نقش دستوری «آتش» را در دو مصراع بیت اول بنویسید.

پ) مولوی در بیت اول برای چه کسی آرزوی نابودی دارد؟

ت) منظور از بدحلالان و خوش حالان چیست؟

ث) بیت دوم کدام ویژگی نی را بیان می کند؟

۷۴) دربارهٔ ارتباط معنایی هر بیت زیر با متن درس توضیح دهید.

الف) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست (هوشنگ ابتهاج)

ب) من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو (محمدعلی بهمنی)

پ) بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ / یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است (حسین منزوی)

ت) می تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را / در رگ جان، هر که را چون زلف، پیچ و تاب است (صائب تبریزی)

۷۵) با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«هر گه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد، ایزد تعالی در او نظر نکند، بازش بخواند؛ باز اعراض فرماید. بار دیگرش به تضرّع و زاری بخواند. حق، سبحانه و تعالی فرماید: دعوتش اجابت کردم و امیدش برآوردم.»

الف) نقش و مرجع ضمائر «ش» را مشخص کنید.

ب) نوع ترکیب‌های اضافی یا وصفی را در گروه اسمی «بندگان گنهکار پریشان روزگار، مشخص کنید.

پ) نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.

۷۶) در هریک از بیت‌های زیر، بر چه موضوعی تأکید شده است؟

الف)

گفت: آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه گفت: در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست

ب)

گفت: می بسیار خوردی زان چنین بی خود شدی گفت: ای بیهوده گو حرف کم و بسیار نیست

۷۷) معنی کنایه‌های زیر را بنویسید.

الف) تشر زدن به کسی

ب کلافه کردن کسی

پ ذلّه شدن کسی

ت پا جای پای کسی گذاشتن

۷۸) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.

الف) انگار که ذلّه شده بودند.

ب) مدیر را کلافه کردم.

پ) آخرین رمق‌هایشان را در فشنگ‌هایشان می‌ریختند.

ت) خورشید بی‌حفاظ نشسته به روی خاک

۷۹) در هریک از عبارات‌های زیر، «حذف» را پیدا کرده و نوع آن را بنویسید.

الف) دعای کمیل می‌خواندید از حفظ هم؛ پیدا بود که از حفظ می‌خوانید.

ب) تیر انگار خورده بود به جناق سینه‌تان به زیر قلبتان و بچه‌ها دورتان جمع شدند.

پ) شما دوباره «یا مهدی» گفتید. این بار جگر خراش‌تر. نتوانستید ایستاده بمانید.

۸۰)

در سطرهای زیر بر چه نکاتی تأکید شده است؟

«چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است، یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»

۸۱) کدام گزینه، مصراع دوم بیت زیر، است؟

«ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد»

الف) ای محسن شهید من، ای حُسن بی‌گناه

ب) یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه

۸۲)

نوع «نقش‌های تبعی» مشخص شده را در متن «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریار است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین،

بر درختی بلند آشیان دارد»، بنویسید.

۸۳) در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

الف) مرد نقال از صدایش ضجه می‌بارید.

ب) گفتم: «د بگیر که این ناز شصت باشد.»

۸۴) نمودار گروه اسمی «دو تخته فرش» را رسم کنید و نوع وابسته و وابسته را در آن تعیین نمایید.

۸۵) معنی واژه «دستور»، در بیت زیر با معنی آن در کدام گزینه یکسان است؟

«چه نیکو گفت با جمشید دستور / که با نادان نه شیون باد و نه سور»

۸۶) با استفاده از مصدر «پنداشتن» یک جمله با مفعول و مسند بسازید.

۸۷) متضاد واژه «یکرنگی» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

۱) که نایستی بگوید هیچ / بس که بی‌شرمانه و پست است این تزویر

۲) و پرسی راست، گویم راست / قصه بی‌شک راست می‌گوید

۳) و صدای شوم و نامردانه‌اش در چاهسار به گوش می‌پیچید.

۴) خواه روز صلح و بسته مهر را پیمان / خواه روز جنگ و خورد بهر کین سوگند

۸۸) برای واژه مشخص شده مصراع «سریر مُلک عطا کردگار تو را»، یک برابر معنایی از بیت زیر، بیابید.

«برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند»

۸۹) هریک از آثار «قصه‌های دوشنبه، در حیاط کوچک پاییز در زندان، فی حقیقه العشق و قصه شیرین فرهاد»، با کدام یک از توضیحات زیر متناسب

است؟

الف) کتابی است عرفانی از شیخ شهاب‌الدین سهروردی

- ب شعر خوان هشتم از سروده‌های این کتاب است.
- پ این اثر از ترجمه‌های عبدالحسین زرّین کوب است.
- ت داستانی است طنز، از احمد عربلو با موضوع دفاع مقدّس
- ۹۰ با توجه به هریک از گزینه‌های زیر، پاسخ درست را برگزینید.
- الف بیت «آنجا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد / غیر از شب آیا چه می‌دید، چشمان تار من و تو؟»، آرایهٔ «جناس» دارد یا «تناقض»؟
- ب در سرودهٔ «ناگهان انگار بر لب آن چاه سایه‌ای را دید / او شغاد آن نابردار بود» کاربرد آرایهٔ ادبی «ایهام» مشهود است یا «اغراق»؟
- پ آرایهٔ بارز بیت «همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بیوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمّی تو فزایی»، «تضمین» است یا «تلمیح»؟

فارسى عمومى

پاسخنامه تشریحی

۱

ردیف	آرایه
۱	تضاد
۲	جناس
۳	اسلوب معادله
۴	حسن آمیزی (بوی حمله)

گزینهٔ اضافی در «گروه ب» حُسن تعلیل است.

۲ اسلوب معادله

زیرا مصراع دوم در هر بیت، مصداقی برای مصراع اول آن است.

۳ (الف) ماضی نقلی (ب) ترکیب اضافی

۴ (الف) عطار (ب) محمدعلی جمالزاده

(ج) شهاب‌الدین سهروردی (د) احمد عربلو

۵ (الف) ۴ (ب) ۱ (ج) ۵ (د) ۳

۶

(الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است

وادی عشق: از خود فانی شدن و ترک تعلقات دنیایی شرط رسیدن به وصال است.

(ب) دل چه بندی در این سرای مجاز؟ همت پست کی رسد به فراز؟

وادی استغنا: کسی که دل‌بستهٔ تعلقات دنیایی و نیازمند به آنها است. نمی‌تواند به کمال برسد. (سرای مجاز: استعاره از دنیا)

(پ) چشم بگشا به گلستان و بین جلوهٔ آب صاف در گل و خار

وادی توحید: به وحدت وجود اشاره دارد و این که وجود حقیقی فقط از آن خداوند است و همهٔ موجودات جلوه‌ای از وجود حقیقی او هستند.

۷ نماد انسان‌های جاه‌طلب و طالب مقام و منصب

۸ سه جمله.

۹

الف اضافهٔ استعاری

ب یاری کردن، امیدوار ساختن

۱۰

الف صمیمی شده بودیم.

ب پشیمان شدن از کاری.

۱۱ جملهٔ هسته: من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم.

جملهٔ وابسته: دنیا عجیب فراموشکار است.

۱۲ (الف) تشبیه (ب) سجع (ج) مجاز (د) حسن آمیزی

۱۳ (الف) نادرست (توضیح: شغاد، مسند و نابردار، بدل است.)

(ب) درست

۱۴ (الف) می‌روند و بازمی‌گردند (ب) نمیرم (تا زمانی که زنده‌ام)

۱۵ (الف) بیندازد (ب) مضغ

۱۶ (الف) خبری

(ب) آن شب: قید / نظارهٔ آسمان: متمم

۱۷ از چاله به چاه افتادن / در جهنم ماری هست که مردم از ترس آن به اژدها پناه می‌برند.

۱۸ آتش ابراهیم ← تلمیح / هر که نمرودی است ← کنایه از گناه‌کار

معنی بیت ← آتش به حضرت ابراهیم آسیبی نرساند، هر کس که گناه‌کار و از نمرودیان است از آتش می‌ترسد.

در داستان سیاوش همین مضمون دیده می‌شود، وقتی کیکاووس ماجرای گذر از آتش را به سیاوش می‌گوید، سیاوش از آن نمی‌ترسد و با شوق می‌پذیرد، چون بی‌گناه است.

سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار

اگر کوه آتش بود بسپریم از این تنگ خوار است اگر بگذرم

۱۹) برآورده - بیرون کشیده - برافراشته - بالا برده

۲۰) ۱- بهار + ان ← پسوند زمان

۲- خاور + ان ← پسوند مکان

۳- بابک + ان ← پسوند نسبت

۴- خند + ان ← پسوند حالت

نکته: راه تشخیص «ان» در مفهوم پسوند از حروف اصلی کلمه این است که «ان» را حذف کنیم. اگر کلمه بدون «ان» باز هم دارای معنا بود، پس «ان» بیانگر پسوند است. (می‌تواند پسوند حالت، زمان، مکان، شباهت و... باشد) در غیر این صورت جزء حروف اصلی کلمه به شمار می‌رود.

۲۱) الف) حُسن تعلیل دارد؛ زیرا شاعر علت به وجود آمدن دماوند و بلندی آن را ورم نمودن قلب فسرده و غمگین و بیخزده زمین می‌داند که در اثر درد و رنج و تحمل ظلم و ستم ایجاد شده است.

* در بیت «ب»، هیچ علت هنری و غیرواقعی برای مسئله‌ای عادی مطرح نشده است؛ بنابراین، حُسن تعلیل ندارد.

۲۲) الف) مرغان الماس پر استعاره از ستارگان.

ب) روییدن خیال.

ج) مزرع سبز استعاره از آسمان.

د) استعاره ندارد.

۲۳)

الف) حذف فعل «است»، یکی کمال «است»

ب) مسند

۲۴)

الف) درنگ کردن، آهستگی (۰.۲۵)

ب) بانگ، جار، ندا (۰.۲۵)

پ) برجستگی جلو زین اسب

ت) قسمت فوقانی خارجی استخوان سر، گیج گاه (۰.۲۵)

ث) قطعه چوبی که جلو درشکه یا ازابه نصب کنند و اسب‌ها را به دو طرف آن بندند. (۰.۲۵)

ج) تنگنا، کار سخت و دشوار (۰.۲۵)

چ) بغل، آغوش (۰.۲۵)

۲۵)

الف) پرنده‌ی شباویز خودش را از شاخه‌ی درخت آویزان کرده است و زاغ سیاه گویی دو بال خود را با ماده‌ی سیاه رنگ و خوشبوی غالبه آغشته کرده است که بال‌هایش آنقدر سیاه شده است.

ب) نشانه‌های آزادی و امید پیروزی در اعماق زمین پنهان بود.

پ) آری اکنون رستم تنومند همراه با اسب غیرت‌مند خود (رخش)، در ته این چاه گرفتار شده بود چاهی که در آن به جای آب، زهر شمشیر و نیزه بود.

ت) همانند ازدهای (مار) زهرآلود حمله‌ور شو مانند شیر خشمگین و قهرآلود بانگ و خروش برآورد

ث) شیخ بوعبده خفیف و خوار شد و به خود آمد و دریافت که بی‌احترامی بزرگی از او سرزده است.

۲۶)

الف) هسته: معلّم

ب) صفت مضاف‌الیه

پ) خاطرات

۲۷)

الف) اگر غذا و هوا (خوردن و نفس کشیدن) را از من بگیری مهم نیست؛ شادی و خنده‌ات را از من نگیر.

ب) در گذر روزگار ملتی که نویسنده و شاعر نداشته باشد، فراموش می‌شود.

پ) آسمان (سرنوشت) سوگند خورده است که به بی‌گناهان آسیبی نمی‌رسد.

ت) کسی که سیمرخ (خداوند) را بشناسد، نمی‌تواند دوری از او را تحمل کند و کسی که به او رو بیاورد، نمی‌تواند به او دست یابد.

ث) همه‌ی حواسم به مصطفی است که با بوی غاز از خود بی‌خود نشود و اختیارش را از دست ندهد.

ج) خداوند آبروی بندگان را به خاطر گناه آشکار نمی‌برد و روزی مقدر کسی را به خاطر خطای زشت قطع نمی‌کند.

۲۸) اعانت و یاری - صدر مجلس - زوال و نابودی - وجه زاد

۲۹) بلبل: کسانی که وابسته به زیبایی‌های زودگذر و ظاهری هستند.

باز: افراد جاه‌طلب که نمی‌توانند از جاه و مقام خویش بگذرند.

سیمرغ: خداوند

مرغان: انسان‌ها و ساکنان راه حق

۳۰ ایبات «الف»، «ب» و «پ» به مفهوم «اندیشیدن پیش از سخن گفتن» اشاره دارند؛ زیرا سخنی که گفته شود، قابل جبران نیست.

بیت «ت» به مفهوم «به موقع سخن گفتن» اشاره دارد.

۳۱ الف) وادی فقر و فنا

ب) استغنا

پ) توحید

ت) طلب

۳۲ گزینه «ب» درست است.

شیء عجب ← تلمیح به آیه ۵ / سورة ص: «إِنَّ هَذَا لَكُنْىٌ ۖ عَجَابًا ۚ هَذَا لَكُنْىٌ ۖ عَجَابٌ».

گردنش مثل گردن همان غاز مادرمرده‌ای بود ← تشبیه

مرد حسابی ← کنایه

۳۳ از آیه شریفه و بیت سنایی، این مفهوم مشترک برداشت می‌شود که «فاعل حقیقی همه کارها خداوند است. همه کارها به اذن و خواست خداوند انجام می‌شود».

* توضیح آیه چنین است ← خطاب به مسلمانان در جنگ می‌گوید: و تیر نینداختی هنگامی که انداختی؛ بلکه خداوند تیر انداخت.

* توضیح بیت چنین است ← انجام هر کاری از خداوند است و از ارکان (اعضای بدن و پدیده‌ها) نیست.

نسبت دادن کارها به اعضای بدن درست مانند این است که خطی را که زائیده خرد نویسنده است، به انگشتان دست نسبت بدهیم و این نشانه سطحی‌نگری و کوتاه‌بینی است.

۳۴ آب: استعاره از عشق و معرفت / سیر شد: کنایه از بیزار و خسته شد / بی‌روزی: کسی که از عشق بی‌بهره است / روزش دیر شد: روزگارش تباه شد، سپری شد، به پایان رسید.

۳۵ پاسخ «الف» درست است.

مفهوم بیت «ب»: اشتیاق پایان‌ناپذیر عاشق

۳۶ سیر شدن: کنایه از «بیزار شدن و خسته شدن» / ماهی: استعاره از عاشق واقعی / آب: استعاره از عشق / شد: تکرار و ردیف / «روزی و روز» و «سیر و دیر»: جناس ناقص (ناهمسان)

۳۷ گزینه «الف» درست است. این بیت، آرایه تشخیص ندارد؛ زیرا «نی» همان مولانا یا انسان آگاه است و استعاره مُصَرَّخه است. جناس ناقص نیز ندارد؛ اما «نیست باد» به معنی باد نیست و

«نیست باد» به معنی «نابود شود» جناس تام دارند.

«باد: باد هوا، و «باد: فعل دعایی»، با هم جناس تام دارند.

«آتش» در مصرع دوم: استعاره از عشق

بانگ نی آتش است: تشبیه

نی: استعاره از انسان آگاه یا مولانا

است و نیست: تضاد

تکرار واج «الف»: واج آرایه

۳۸ گزینه «پ» درست است.

بی‌هوش: کنایه از عاشق - محرم این هوش جز بی‌هوش نیست: متناقض‌نما (پارادوکس)

زبان: مجاز از سخن - مشتری بودن گوش: تشخیص و آدم‌نمایی (استعاره)

مصراع دوم، شاهد و تکرار مفهوم مصراع اول است: اسلوب معادله - مصراع دوم، امروزه جنبه تمثیل دارد.

تکرار واج «ش»: واج آرایه - بین «زبان» و «گوش»: تناسب

۳۹ پاسخ درست: «اسرار» مفعول است: (____) اسرار من را از درون من نجست. هیچکس (نهاد) (مخزوف) مفعول فعل گذرا به مفعول

بقیه واژه‌ها، مسند هستند:

من به هر جمعیتی نالان شدم. من نهاد مسند فعل اسنادی

(____) جفت بدحالان و خوش‌حالان شدم. من نهاد مخزوف مسند فعل اسنادی

هرکسی از ظن خود یار من شد. نهاد مسند فعل اسنادی

۴۰ «راء» در گزینه «الف»، حرف اضافه و به معنی «برای» است.

در گزینه‌های دیگر، «راء» حرف اضافه و به معنی «به» است.

۴۱ آرایه‌های بندهای نهم:

بند ۹:

دریای سبز معلق: دریا: استعاره از آسمان / مرغان الماس‌پر: استعاره از ستارگان / سر می‌زنند: کنایه: طلوع می‌کنند / ستارگان سر می‌زنند: تشخیص / ماه از راه رسید: تشخیص و کنایه از طلوع

کردن / گل الماس: استعاره از ستارگان / قندیل زیبای پروین: تشبیه مجموعه ستارگان پروین به قندیل / آن جاده روشن: استعاره از کهکشان / آن جاده روشن: تشبیه به شاهراه علی و راه مکه /

نگاه لوکس مردم آسفالت‌نشین شهر: نگاه: مجاز از بینش و نگرش، آسفالت‌نشین: کنایه از متمدن، «نگاه لوکس مردم آسفالت‌نشین شهر» با «دهاتی کاهکش کویر» تضاد دارد. / روحی که در

کلمات پنهان است: تشخیص.

۴۲ تجرید

۴۳) اتحاد عاشق و معشوق

بیت سه جمله دارد؛ «والسلام» شبه جمله است و یک جمله به حساب می آید.

۴۴) ترکیب های اضافی:

چاهسار گوش - چاه غدر - گلیم تیره بختی - کتاب عشق - صدف عنایت - بنات نبات - مهد زمین

۴۵) الف) طاق: فرد - یکتا - بی همتا

ب) کمند: طناب

ج) ضجه: شیون - ناله و فریاد با صدای بلند.

د) یال: گردن - موی گردن

هـ) تزویر: ریا - دورویی - حيله - نیرنگ

ی) کاری: کشنده - مؤثر.

۴۶) الف) - دو صد مرد آتش فروز

صفت شمارشی هسته صفت بیانی (فاعلی)

ب) یعنی از دود زیاد هوا تاریک شد (روز روشن از دود زیاد مثل شب شد)

ج) گفتی: به معنی مثل اینکه

۴۷) چهار مورد غلط دارد.

فراغ ← در هر دو مورد نادرست است ← فراق صحیح است.

عجل ← در هر دو مورد نادرست است ← اجل مرگ صحیح است.

۴۸) دو مورد غلط دارد.

اصلاح صواب ← ثواب اصلاح

اصلاح غدر ← قدر

۴۹) الف) حریف ← دوست - هم نشین و همدم

ب) پرده ← نغمه و آهنگ

ج) هوش ← عشق

د) بی گاه ← دیروقت - شامگاه

۵۰) بعد از واژه «کمال» فعل «است» به «قرینه لفظی» حذف شده است.

۵۱) از بسیار به سوی راحت و از آن دو به سوی کار
کار بسیار راحت

۵۲) شاعر در ابتدای بیت، جامعه را غرق در غبار غم و اندوه حاصل خفقان جامعه می بیند و برای زدودن این غمها مردم را به سوی باران آزادی دعوت می کند تا از این غمها رهایی یابند.

قسمت دوم سؤال ← باران، نماد آزادی است.

۵۳) الف) تیغ جفا: تشبیه

ب) سر و تن چوب: تشخیص

ج) حسن تعلیل برای خالی بودن میان نی که شاعر دلپش را تحمل سختیها دانسته است.

هـ) صد تیغ: اغراق

و) سر و تن: مجاز از تمام وجود

۵۴) «از ترس گرفتاری و مشکلات حکومت دموکراسی که مانند عقرب بسیار کشنده است به ناچار به حکومت نظامیان رضایت داده که مانند مار سمی خطرناکی است.»

۵۵) ب) نادرست است.

مفهوم کنایی «نامت رود بر زبان»، مشهور و معروف شده است که با گزینه «دو»: «برآورد نام» هم مفهوم است. اما صورت سؤال، مفهوم مخالف مصراع اول بیت را خواسته است که در مصراع اول

بیت سوم آمده است. بنابراین «نامش از قلم می افتد»، کنایه از «گمنام ماندن و فراموش شدن» است که مخالف مفهوم مصراع مورد نظر است.

۵۶) «ب» درست است.

در دو جمله پایانی واژه «دل» در نقش نهادی به قرینه «دل» در جمله اول، حذف شده است.

(۱) دلم غم نداشت.

(۲) دلم غم بیش و کم نداشت.

۵۷) کل بیت، ۴ جمله دارد.

۱ - هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت. (فعل)

۲ - آری. (شبه جمله)

۳ - غم نداشت. (فعل)

۴ - که غم بیش و کم نداشت. (فعل)

معیارهای شمارش تعداد جمله ها:

۱ - به تعداد فعل های ذکر شده در عبارت یا بیت.

۲ - به تعداد فعل های حذف شده از عبارت یا بیت.

۳- به تعداد شبه جمله‌های ذکر شده در عبارت یا بیت.

۴- به تعداد مناداهای ذکر شده در عبارت یا بیت.

۵۸ (۱) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است.

(۲) مسلک مرغ گرفتار قفس هم‌چو من است.

۵۹ ۱- صاحب‌خبر - راهبر

۲- حقایق - ای پسر

۳- بی‌خواب و خور

۶۰ نور عشق / عشق حق / دلت / جانت / آفتاب فلک

۶۱ هموار نبودن ره: کنایه از اوضاع نابسامان جامعه

۶۲ بنات: جمع بنت، دختران

نبات: گیاه، رستنی

مهد: گهواره

ورق: برگ

۶۳ بلند: باسق

برتر: فایق

افزونی: مزید

فرمانروا: مطاع

خوش‌بو: نسیم

برگزیده: صفوت

۶۴ ۱- فقط به راهی که تو به من نشان دهی می‌روم.

۲- جز به راهی که تو راهنمای من باشی نمی‌روم.

۶۵ حس‌آمیزی ← خواب‌نوشین - خاطرات شیرین

تشخیص ← بیداری بهار - خواب بهار

۶۶ الف) دادگاه و دفترخانه (ب) استشهادنامه و گواهی‌نامه (ج) حضور

۶۷ خاسته (نادرست) ← خواسته (درست)

محبیب (نادرست) ← مهیب (درست)

هزم (نادرست) ← هضم (درست)

۶۸ خوب‌پذیرایی کردن

۶۹ ادعای چیزی داشتن، خواستار چیزی بودن

۷۰

الف) برگزیده و خالص از هر چیز

ب) سیلی - خدشه به کسی وارد کردن

پ) بی‌حس و حرکت شد.

ت) فتنه‌ای که مردم را به جنبش درآورد.

ث) سخن بیهوده

ج) اطاعت، فرمان برداری

چ) قاچ، برجستگی جلوزین اسب که از چوب، شاخ یا فلز سازند. کوه‌ی زین، قُبّه‌ی پیش‌زین

ح) دوش، کتف

۷۱

الف) حق یا عشق الهی، یا خدا

ب) عاشق یا عارف

پ) ملول و خسته می‌شود.

۷۲

الف) مدتی با قفل در ور رفتیم یا جست و جو و تفحص کردیم.

ب) این‌نامه‌ی سربسته و مهر و موم شده را به یار مهربان برسان.

پ) غمی به کهنگی (دیرینگی) تاریخ درد انسان داشت.

ت محمد (ص) هر روز لاغرتر می شد و فکرش، معنویت و اوج و کمال بیشتری می یافت.

ث از چاره اندیشی زال این گونه سالم و زنده هستی.

ج در سرزمین عشق، عرفا (عاشقان خدا) به بالاترین درجه مقام عرفانی و معنوی می رسند.

چ رضاخان: این قدر کلام بیهوده و بی معنی گفت که مدیریت امور از اختیارمان خارج شد.

ح وقتی خداوند انواع موجودات را می آفرید در هر جایگاه از واسطه و وسیله هایی استفاده کرد.

خ آن چه دارم از مقدار کم مال دنیا حلال است، من این زر را نمی پذیرم و مسئولیت این را به عهده نمی گیرم.

د تصمیم داشتم وقتی که به قرب الهی و معنویات می رسم به عنوان هدیه دامن برای یاران پر کنم وقتی رسیدم لذات قرب الهی و معنویات چنان مرا از خود بیخود کرد که بی اختیار شدم.

ذ شکارچی خرامان شروع به دویدن کرد تا کبوتران را بگیرد (اسیر کند) کبوتران مضطرب شدند (بی تاب می کردند) و هر یک برای نجات خود تلاش می کرد.

۷۳

الف بیت اول ← نیست باد (باد و نفس نیست) / نیست باد (نابود شود)

ب آتش اول ← مسند / آتش دوم ← مفعول

پ هر کس عاشق نیست نابود شود.

ت بدحلالن ← کم بهره از عشق / خوش حالن ← واصلان و کسانی که در سیر و سلوک به مقام قرب و نزدیکی خدا می رسند.

ث هم نوایی و همراهی و مدارا با اقشار مردم

۷۴

الف مفهوم بیت «صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست» این است که «برای رسیدن به عشق باید سوز و گداز آن را تحمل کرد، و با عبارت زیر را درس ارتباط معنایی دارد: «پروانه قوت از عشق خورد، بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد، تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان آتش بیند؛ چون به آتش رسد، خود را بر میان زند.»

ب مفهوم بیت «من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو، این است که «برای رسیدن به مقام عشق باید همه چیز خود را فدا کرد، و با عبارت زیر از درس ارتباط معنایی دارد: «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند.»

پ مفهوم بیت «بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ / یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است، این است که «زندگی بدون عشق، با مرگ تفاوتی ندارد، که با عبارت زیر از متن درس ارتباط معنایی دارد: «حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب.»

ت مفهوم بیت «می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را / در رگ جان، هر که را چون زلف پیچ و تاب هست، این است که «هر کسی به حُسن دست نمی یابد؛ مگر آن کس که روحی پُر شور دارد، و با این عبارت از متن درس ارتباط معنایی دارد: «به حُسن - که مطلوب همه است - دشوار می توان رسیدن؛ زیرا وصول به حُسن ممکن نشود الا به واسطه عشق.»

۷۵

الف بازش بخواند: مفعول (خدا) / بار دیگرش: مفعول (خدا)

دعوتش اجابت کردم: مضاف الیه (بنده گنهکار) / امیدش بر آوردم: مضاف الیه (بنده گنهکار)

ب بندگان گنهکار و بندگان پریشان روزگار: ترکیب وصفی (اضافی ندارد).

پ هر که: قید / یکی: نهاد / دست: مفعول / حق: مضاف الیه

۷۶

الف سر و وضع ظاهری معیار انسانیت نیست.

ب کم و زیاد کار حرام تفاوتی ندارد و به هر میزانی حرام است.

۷۷

الف عتاب و سرزنش کردن

ب بی تاب و ناراحت کردن

پ بیچاره و خسته شدن

ت تقلید از کسی

۷۸

الف بیچاره - عاجز

ب ناراحت و بی تاب

پ باقی مانده جان

ت بی پوشش - بدون حصار و نرده

۷۹

الف ← دعای کمیل می‌خواندید از حفظ هم [می‌خواندید] ← حذف به قرینه لفظی

ب ← به زیر قلبتان [خورده بود] ← حذف به قرینه لفظی

پ ← این بار جگر خراش‌تر [گفتید] ← حذف به قرینه لفظی

۸۰ شاعر عشق خود را با تازه‌ترین تعابیر بیان نموده است یا توصیف‌ناپذیری عشق.

محبوب دارای بهترین خصلت‌هاست یا وصف‌ناپذیری معشوق.

۸۱ (ب) یا «یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه»

۸۲ شهریار: معطوف - بلندترین کوه روی زمین: بدل

۸۳ (ب) شست

۸۴ رسم نمودار: نوع وابسته وابسته: ممیز

۸۵

۸۶ من شما را عاقل می‌پنداشتم. (شما: مفعول / عاقل: مسند)

۸۷ گزینه یک (با واژه تزویر)

۸۸ اورند (هر دو به معنی تخت پادشاهی)

۸۹

الف فی حقیقه العشق

ب در حیات کوچک پاییز در زندان

پ قصه های دوشنبه

ت قصه شیرین فرهاد

۹۰

الف جناس

ب ایهام

پ تلمیح